

## GEN 3.5 METEOROLOGINĖS PASLAUGOS

### GEN 3.5.1 ATSAKINGA TARNYBA

**Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos** yra meteorologijos paslaugų teikėja civilinei aviacijai ir yra atsakinga už:

- aerodromo prognozių ir perspėjimų teikimą;
- SIGMET, AIRMET, specialiųjų pranešimų iš oro, zonos prognozių teikimą;
- meteorologinės informacijos teikimą ATS padaliniais ir paieškos ir gelbėjimo tarnyboms;
- konsultacijas skrydžių įgulų nariams ir veiklos vykdytojams;
- priešskrydinės meteorologinės informacijos platinimą ir skrydžio dokumentų teikimą;
- orų stebėjimo ir pranešimo paslaugas Vilniaus, Kauno, Palangos aerodromuose;
- aerodromo klimatologinės informacijos teikimą.

#### LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS (LHMT) BŪSTINĖ

Oršos g. 8  
LT-09300 VILNIUS, LIETUVA

Tel. +370 648 06 572  
El. p. [lhmt@meteo.lt](mailto:lhmt@meteo.lt)  
URL: [www.meteo.lt](http://www.meteo.lt)

#### LHMT PROGNOZIŲ IR PERSPĖJIMŲ SKYRIUS (AVIACIJA) SINOPTIKAS:

Oršos g. 8  
LT-09300 VILNIUS, LIETUVA

Tel. +370 648 05 448, +370 648 06 768  
Faks. +370 5 272 69 12  
El. p. [amc\\_vilnius@meteo.lt](mailto:amc_vilnius@meteo.lt)

#### LHMS METEOROLOGINIŲ IR AVIACINIŲ STEBĖJIMŲ SKYRIAUS STEBĖTOJAS VILNIAUS AERODROME

Rodūnios kl. 2  
LT-02188 VILNIUS, LIETUVA

Tel. +370 648 06 239  
AFS: EYVIYMYX  
El. p. [amc\\_stebetojai@meteo.lt](mailto:amc_stebetojai@meteo.lt)

#### LHMT METEOROLOGINIŲ IR AVIACINIŲ STEBĖJIMŲ SKYRIAUS STEBĖTOJAS KAUNO AERODROME

Oro uosto g. 4  
LT-54460 KARMĖLAVA, LIETUVA

Tel. +370 648 05 452  
AFS: EYKAYMYX  
El. p. [ams\\_kaunas@meteo.lt](mailto:ams_kaunas@meteo.lt)

#### LHMT METEOROLOGINIŲ IR AVIACINIŲ STEBĖJIMŲ SKYRIAUS STEBĖTOJAS PALANGOS AERODROME

Liepojos pl. 1  
LT-00169 PALANGA, LIETUVA

Tel. +370 648 05 467  
AFS: EYPAYMYX  
El. p. [ams\\_palanga@meteo.lt](mailto:ams_palanga@meteo.lt)

## GEN 3.5 METEOROLOGICAL SERVICES

### GEN 3.5.1 RESPONSIBLE SERVICE

**Lithuanian Hydrometeorological Service under the Ministry of Environment** is a meteorological service provider for civil aviation and is responsible for:

- provision of aerodrome forecasts and warnings;
- provision of SIGMET, AIRMET, special air-reports, area forecasts;
- provision of meteorological information to ATS and search and rescue units;
- provision of consultations to flight crew members and other flight operations personnel;
- provision and distribution of pre-flight meteorological information and flight documents;
- weather observing and reporting service at Vilnius, Kaunas, Palanga aerodromes;
- provision of aerodrome climatological information.

#### LITHUANIAN HYDROMETEOROLOGICAL SERVICE UNDER THE MINISTRY OF ENVIRONMENT (LHMS) HEADQUARTERS

Oršos Str. 8  
LT-09300 VILNIUS, LITHUANIA

Tel.: +370 648 06 572  
Email: [lhmt@meteo.lt](mailto:lhmt@meteo.lt)  
URL: [www.meteo.lt](http://www.meteo.lt)

#### LHMS FORECASTS AND WARNINGS DIVISION (AVIATION) FORECASTER:

Oršos Str. 8  
LT-09300 VILNIUS, LITHUANIA

Tel.: +370 648 05 448, +370 648 06 768  
Fax: +370 5 272 69 12  
Email: [amc\\_vilnius@meteo.lt](mailto:amc_vilnius@meteo.lt)

#### LHMS METEOROLOGICAL AND AVIATION WEATHER OBSERVATIONS DIVISION OBSERVER AT VILNIUS AERODROME

Rodūnios kl. 2  
LT-02188 VILNIUS, LITHUANIA

Tel.: +370 648 06 239  
AFS: EYVIYMYX  
Email: [amc\\_stebetojai@meteo.lt](mailto:amc_stebetojai@meteo.lt)

#### LHMS METEOROLOGICAL AND AVIATION WEATHER OBSERVATIONS DIVISION OBSERVER AT KAUNAS AERODROME

Oro uosto Str. 4  
LT-54460 KARMĖLAVA, LITHUANIA

Tel.: +370 648 05 452  
AFS: EYKAYMYX  
Email: [ams\\_kaunas@meteo.lt](mailto:ams_kaunas@meteo.lt)

#### LHMS METEOROLOGICAL AND AVIATION WEATHER OBSERVATIONS DIVISION OBSERVER AT PALANGA AERODROME

Liepojos pl. 1  
LT-00169 PALANGA, LITHUANIA

Tel.: +370 648 05 467  
AFS: EYPAYMYX  
Email: [ams\\_palanga@meteo.lt](mailto:ams_palanga@meteo.lt)

Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Oro operacijų grupės Oro operacijų paramos eskadrilės Meteorologijos grandis yra atsakinga už meteorologijos paslaugų teikimą aviacijai Šiaulių aerodrome:

Lakūnų g. 3  
LT-77103 ŠIAULIAI, LIETUVA  
Tel. +370 648 05 467  
Faks. +370 41 59 21 92  
URL: [www.kariuomene.lt](http://www.kariuomene.lt)

#### METEOROLOGAS

Tel. +370 45 50 70 10  
Faks. +370 5 211 38 98  
AFS: EYSAYMYX  
El. p. [abmeteo@mil.lt](mailto:abmeteo@mil.lt)

Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Oro operacijų grupės Oro operacijų paramos eskadrilės Meteorologijos grandis yra atsakinga Šiaulių aerodrome už:

- orų stebėjimo ir pranešimų rengimo paslaugas;
- priešskrydinės meteorologinės informacijos teikimą;
- meteorologinės informacijos teikimą ATS tarnyboms.

AB „Oro navigacija“ yra atsakinga už Automatinę aerodromo informacijos sistemą (ATIS):

#### AB „ORO NAVIGACIJA“ SKRYDŽIŲ VALDYMO SISTEMŲ PRIEŽIŪROS SKYRIUS

Balio Karvelio g. 25  
LT-02184 VILNIUS, LIETUVA  
Tel. +370 706 94 502  
El. p. [info@ans.lt](mailto:info@ans.lt)  
URL: [www.ans.lt](http://www.ans.lt)

Paslaugos yra teikiamos pagal sąlygas ir reikalavimus, numatytus šiuose ICAO ir Europos Sąjungos (ES) dokumentuose:

- ICAO – Meteorologijos paslaugos tarptautinei oro navigacijai  
3 priedas  
ICAO – Regioninės papildomosios procedūros  
Dok. 7030  
ICAO – Oro navigacijos planas  
Dok. 7754  
Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2017/373

Šių sąlygų neatitikimai nuo ICAO 3 priedo standartų ir rekomenduojamos praktikos pateikti GEN 1.7 skyriuje.

### GEN 3.5.2 ATSAKOMYBĖS RAJONAS

Meteorologijos paslaugos yra teikiamos Vilniaus Skrydžių informacijos regione (FIR). LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija) Vilniaus FIR vykdo Aerodromo meteorologijos tarnybos (AMO) ir Meteorologinių stebėjimų biuro (MWO) funkcijas, LHMT Meteorologinių ir aviacinių stebėjimų skyrius ir Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Oro operacijų grupės oro operacijų paramos eskadrilės Meteorologijos grandis – Meteorologinės oro navigacijos stoties funkcijas.

LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija) taip pat yra atsakingas už meteorologijos paslaugų teikimą NINTA-ADAXA ruože.

Lithuanian Air Force Air Base Air Operations Group Air Operations Support Squadron Meteorological Section provides the meteorological service for air navigation at Šiauliai aerodrome:

Lakūnų Str. 3  
LT-77103 ŠIAULIAI, LITHUANIA  
Tel.: +370 648 05 467  
Fax: +370 41 59 21 92  
URL: [www.kariuomene.lt](http://www.kariuomene.lt)

#### METEOROLOGIST

Tel. +370 45 50 70 10  
Fax: +370 5 211 38 98  
AFS: EYSAYMYX  
Email: [abmeteo@mil.lt](mailto:abmeteo@mil.lt)

Lithuanian Air Force Air Base Air Operations Group Air Operations Support Squadron Meteorological Section is responsible at Šiauliai aerodrome for:

- weather observing and reporting service;
- pre-flight meteorological information distribution;
- meteorological information distribution to ATS units.

Oro navigacija AB is responsible for the provision of Automatic Terminal Information Service (ATIS):

#### ORO NAVIGACIJA AB AIR TRAFFIC CONTROL SYSTEM MAINTENANCE DIVISION

Balio Karvelio Str. 25  
LT-02184 VILNIUS, LITHUANIA  
Tel.: +370 706 94 502  
Email: [info@ans.lt](mailto:info@ans.lt)  
URL: [www.ans.lt](http://www.ans.lt)

The meteorological services are provided in accordance with the requirements of the following ICAO and European Union documents:

- ICAO – Meteorological Service for International Air Navigation  
Annex 3  
ICAO – EUR Regional Supplementary Procedures  
Doc 7030  
ICAO – EUR Air Navigation Plan  
Doc 7754  
Commission Implementing Regulation (EU) 2017/373

Differences from ICAO Annex 3 standards and recommended practices are listed in GEN 1.7 part.

### GEN 3.5.2 AREA OF RESPONSIBILITY

Meteorological services are provided within the Vilnius Flight Information Region (FIR). LHMS Forecasts and Warnings Division acts as Meteorological Watch Office (MWO) and Aerodrome Meteorological Office (AMO), LHMS Meteorological and Aviation Weather Observations Division and Lithuanian Air Force Air Base Air Operations Group Air Operations Support Squadron Meteorological Section as Aeronautical Meteorological Stations within the Vilnius FIR.

LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) is also responsible for the provision of meteorological services in the NINTA-ADAXA route.

GEN 3.5.3 METEOROLOGINIAI STEBĖJIMAI IR  
ATASKAITOSGEN 3.5.3 METEOROLOGICAL OBSERVATIONS AND  
REPORTS

| Stoties pavadinimas ir ICAO vietos nuoroda<br><i>Name of station ICAO Location Indicator</i> | Stebėjimo pobūdis ir dažnumas, aut. įranga<br><i>Type &amp; frequency of observation/ autom. EQPT</i> | MET ataskaitų rūšys, TREND prognozė<br><i>Types of MET reports &amp; availability of TREND forecasts</i> | Stebėjimo sistemos tipas ir stebėjimo vietų skaičius<br><i>Observation System &amp; Site(s)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Darbo valandos<br><i>Hours of operation</i> | Informacija apie teikiamą oro navigacijos klimatologinę informaciją<br><i>Climatological information</i> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                            | 2                                                                                                     | 3                                                                                                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5                                           | 6                                                                                                        |
| KAUNAS<br>INTL<br>EYKA                                                                       | Reguliarieji kas pusvalandį, specialieji/ <i>Half hourly routine, Special obs, AWOS</i>               | METAR, METAR AUTO, MET REPORT, SPECIAL, MET REPORT AUTO, SPECIAL AUTO                                    | <p><b>SFC vėjo jutikliai:</b><br/>du ultragarsiniai jutikliai (aukštis 10 M) 325 M nuo RWY 08 DTHR, 120 M į šiaurę nuo RWY CL, 266 M nuo RWY 26 DTHR, 138 M į šiaurę nuo RWY CL.</p> <p><b>SFC wind sensors:</b><br/><i>two ultrasonic sensors (height 10 M) 325 M from DTHR RWY 08, 120 M north from the RWY CL, 266 M from DTHR RWY 26, 138 M north from the RWY CL.</i></p> <p><b>VIS/RVR įranga:</b><br/>trys transmisometrai 330 M nuo RWY 08 DTHR ir 105 M į pietus nuo RWY CL, 405 M nuo RWY 26 DTHR ir 105 M į pietus nuo RWY CL ir ties RWY 08/26 vidurio tašku 95 M į pietus nuo RWY CL.</p> <p><b>VIS/RVR EQPT:</b><br/><i>three transmissometers are 330 M from DTHR RWY 08, 105 M south from the RWY CL, 405 M from DTHR RWY 26, 105 M south from the RWY CL and at mid-point of RWY 08/26 95 M south from RWY CL.</i></p> <p><b>Debesomačiai:</b><br/>du lazeriniai debesomačiai 820 M į vakarus nuo RWY08 DTHR ir 1044 M į rytus nuo RWY 26 DTHR.</p> <p><b>Ceilometers:</b><br/><i>two laser ceilometers 820 M west from DTHR RWY 08 and 1044 M east from DTHR RWY 26.</i></p> <p><b>Slėgio, oro temperatūros, oro drėgnio jutikliai:</b><br/>vienas slėgio jutiklis ant vėjo jutiklio stiebo 325 M nuo RWY 08 DTHR. Du oro temperatūros ir drėgnio jutikliai ant abiejų vėjo jutiklių stiebų 325 M nuo RWY 08 DTHR ir 266 M nuo RWY 26 DTHR. Skaitmeninis barometras AWOS patalpose.</p> <p><b>Perkūnijos jutiklis:</b> 354 M nuo RWY 08 DTHR ir 120 M į šiaurę nuo RWY CL.</p> <p><b>Vėjo poslinkio įranga:</b> Nėra</p> <p><b>Pressure, air temperature, air humidity sensors:</b><br/><i>one pressure sensor is on the mast of wind sensor located at 325 M from DTHR RWY 08. Two temperature and air humidity sensors are on the masts of wind sensors 325 M from DTHR RWY 08 and 266 M from DTHR RWY 26. Digital barometer is in the AWOS room.</i></p> <p><b>Lightning sensor:</b> 354 M from DTHR RWY 08 and 120 M north from RWY CL.</p> <p><b>Wind shear EQPT:</b> NIL</p> | H24                                         | Klimato lentelės<br>AVBL<br><i>Climatological tables<br/>AVBL</i>                                        |

| Stoties pavadinimas ir ICAO vietos nuoroda<br><i>Name of station ICAO Location Indicator</i> | Stebėjimo pobūdis ir dažnumas, aut. įranga<br><i>Type &amp; frequency of observation/ autom. EQPT</i> | MET ataskaitų rūšys, TREND prognozė<br><i>Types of MET reports &amp; availability of TREND forecasts</i> | Stebėjimo sistemos tipas ir stebėjimo vietų skaičius<br><i>Observation System &amp; Site(s)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Darbo valandos<br><i>Hours of operation</i> | Informacija apie teikiamą oro navigacijos klimatologinę informaciją<br><i>Climatological information</i> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                            | 2                                                                                                     | 3                                                                                                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5                                           | 6                                                                                                        |
| PALANGA<br>INTL<br>EYPA                                                                      | Reguliarieji kas pusvalandį, specialieji/ <i>Half hourly routine, Special obs, AWOS</i>               | METAR, METAR AUTO, MET REPORT, SPECIAL, MET REPORT AUTO, SPECIAL AUTO                                    | <p><b>SFC vėjo jutikliai:</b><br/>du ultragarsiniai jutikliai (aukštis 10 M): 275 M nuo RWY 01 DTHR ir 118 M į vakarus nuo RWY CL, 292 M nuo RWY 19 DTHR ir 138 M į vakarus nuo RWY CL.</p> <p><b>SFC wind sensors:</b><br/><i>two ultrasonic sensors (height 10 M): 275 M from DTHR RWY 01, 118 M west of the RWY CL and 292 M from DTHR RWY 19, 138 M west of the RWY CL.</i></p> <p><b>VIS/RVR įranga:</b><br/>du transmisometrai 314 M nuo RWY 01 DTHR ir 112 M į vakarus nuo RWY CL, 298 M nuo RWY 19 DTHR ir 112 M į vakarus nuo RWY CL.</p> <p><b>VIS/RVR EQPT:</b><br/><i>two transmissometers are 314 M from DTHR RWY 01, 112 M west of the RWY CL and 298 M from DTHR RWY 19, 112 M west of the RWY CL.</i></p> <p><b>Debesomačiai:</b><br/>du lazeriniai debesomačiai 880 M į pietus nuo RWY 01 DTHR ir 835 M į šiaurę nuo RWY 19 DTHR.</p> <p><b>Ceilometers:</b><br/><i>two laser ceilometers are 880 M to the south from DTHR RWY 01 and 835 M to the north from DTHR RWY 19.</i></p> <p><b>Slėgio, oro temperatūros, oro drėgnio jutikliai:</b><br/>vienas slėgio jutiklis ant vėjo jutiklio stiebo 292 M nuo RWY 19 DTHR, du oro temperatūros ir drėgnio jutikliai ant abiejų vėjo jutiklių stiebų 275 M nuo RWY 01 DTHR ir 292 M nuo RWY 19 DTHR. Skaitmeninis barometras AWOS patalpose.</p> <p><b>Perkūnijos jutiklis:</b> 930 M nuo RWY 01 DTHR ir 130 M į vakarus nuo RWY CL.</p> <p><b>Vėjo poslinkio įranga:</b> Nėra</p> <p><b>Pressure, air temperature, air humidity sensors:</b><br/><i>one pressure sensor is on the mast of wind sensor located at 292 M from DTHR RWY 19. Two temperature and air humidity sensors are on the masts of wind sensors 275 M from DTHR RWY 01 and 292 M from DTHR RWY 19. Digital barometer is in the AWOS room.</i></p> <p><b>Lightning sensor:</b> 930 M from DTHR RWY 01 and 130 M west from RWY CL.</p> <p><b>Wind shear EQPT:</b> NIL</p> | H24                                         | Klimato lentelės<br>AVBL<br><i>Climatological tables AVBL</i>                                            |

| Stoties pavadinimas ir ICAO vietos nuoroda<br><i>Name of station ICAO Location Indicator</i> | Stebėjimo pobūdis ir dažnumas, aut. įranga<br><i>Type &amp; frequency of observation/ autom. EQPT</i> | MET ataskaitų rūšys, TREND prognozė<br><i>Types of MET reports &amp; availability of TREND forecasts</i> | Stebėjimo sistemos tipas ir stebėjimo vietų skaičius<br><i>Observation System &amp; Site(s)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Darbo valandos<br><i>Hours of operation</i> | Informacija apie teikiamą oro navigacijos klimatologinę informaciją<br><i>Climatological information</i> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                            | 2                                                                                                     | 3                                                                                                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 5                                           | 6                                                                                                        |
| ŠIAULIAI<br>INTL/CIV/MIL<br>EYSA                                                             | Reguliarieji kas pusvalandį, specialieji/ <i>Half hourly routine, Special obs, MIDAS IV</i>           | METAR, METAR AUTO, MET REPORT, SPECIAL, MET REPORT AUTO, TREND                                           | <b>SFC vėjo jutikliai:</b><br>du ultragarsiniai jutikliai 374/338 M nuo RWY 14L/32R THR.<br><b>SFC wind sensors:</b><br><i>two ultrasonic sensors 374/338 M from THR RWY 14L/32R.</i><br><b>VIS/RVR įranga:</b><br>transmisometrai 390/347 M nuo RWY 14L/32R THR ir ties RWY 14L/32R vidurio tašku.<br><b>VIS/RVR EQPT:</b><br><i>transmissometers are 390/347 M from THR RWY 14L/32R and at mid-point of RWY 14L/32R.</i><br><b>Debesomačiai:</b> 1045/655 M nuo RWY 14L/32R THR.<br><b>Ceilometers:</b><br><i>1045/655 M from THR RWY 14L/32R.</i><br><b>Slėgio, oro temperatūros ir oro drėgnio jutikliai:</b><br>du jutikliai 374/338 M nuo THR RWY 14L/32R.<br>Skaitmeninis barometras skrydžių valdymo bokšte MET įrangos MIDAS IV patalpose<br><b>Vėjo poslinkio įranga:</b> Nėra<br><b>Pressure, air temperature, air humidity sensors:</b><br><i>two sensors 374/338 M from THR RWY 14L/32R. Digital barometer on TWR in MET aids MIDAS IV Office.</i><br><b>Wind shear EQPT:</b> NIL | H24                                         | Klimato lentelės<br>AVBL<br><i>Climatological tables AVBL</i>                                            |

| Stoties pavadinimas ir ICAO vietos nuoroda<br><i>Name of station ICAO Location Indicator</i> | Stebėjimo pobūdis ir dažnumas, aut. įranga<br><i>Type &amp; frequency of observation/ autom. EQPT</i> | MET ataskaitų rūšys, TREND prognozė<br><i>Types of MET reports &amp; availability of TREND forecasts</i> | Stebėjimo sistemos tipas ir stebėjimo vietų skaičius<br><i>Observation System &amp; Site(s)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Darbo valandos<br><i>Hours of operation</i> | Informacija apie teikiamą oro navigacijos klimatologinę informaciją<br><i>Climatological information</i> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                            | 2                                                                                                     | 3                                                                                                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 5                                           | 6                                                                                                        |
| VILNIUS<br>INTL<br>EYVI                                                                      | Reguliarieji kas pusvalandį, specialieji/ <i>Half hourly routine, Special obs, AWOS</i>               | METAR, MET REPORT, SPECIAL, TREND                                                                        | <p><b>SFC vėjo jutikliai:</b><br/>du ultragarsiniai jutikliai (aukštis 10 M) 450 M nuo RWY 01 THR, 105 M į rytus nuo RWY CL, 395 M nuo RWY 19 THR, 120 M į rytus nuo RWY CL.</p> <p><b>SFC wind sensors:</b><br/><i>two ultrasonic sensors (height 10 M) 450 M from THR RWY 01, 105 M east from RWY CL, 395 M from THR RWY 19, 120 M east from RWY CL.</i></p> <p><b>VIS/RVR įranga:</b><br/>trys transmisometrai 365 M nuo RWY 01 THR ir 95 M į rytus nuo RWY CL, 365 M nuo RWY 19 THR ir 95 M į rytus nuo RWY CL, ties RWY 01/19 vidurio tašku 95 M į rytus nuo RWY CL.</p> <p><b>VIS/RVR EQPT:</b><br/><i>three transmissometers are 365 M from THR RWY 01 and 95 M east from RWY CL, 365 M from THR RWY 19 and 95 M east from RWY CL, at mid-point of RWY 01/19 95 M east from RWY CL.</i></p> <p><b>Debesomačiai:</b><br/>du lazeriniai debesomačiai 888 M į pietus nuo RWY 01 THR ir 1023 M į šiaurę nuo RWY 19 THR.</p> <p><b>Ceilometers:</b><br/><i>two laser ceilometers 888 M south from THR RWY 01 and 1023 M north from THR RWY 19.</i></p> <p><b>Slėgio, oro temperatūros, oro drėgnio jutikliai:</b><br/>vienas slėgio jutiklis ant vėjo jutiklio stiebo 450 M nuo RWY 01 THR, du oro temperatūros ir drėgnio jutikliai ant abiejų vėjo jutiklių stiebų 450 M nuo RWY 01 THR ir 395 M nuo RWY 19 THR. Skaitmeninis barometras AWOS patalpose.</p> <p><b>Perkūnijos jutiklis:</b> 530 M nuo RWY 19 THR ir 135 M į rytus nuo RWY CL.</p> <p><b>Vėjo poslinkio įranga:</b> Nėra</p> <p><b>Pressure, air temperature, air humidity sensors:</b><br/><i>one pressure sensor is on the mast of wind sensor located 450 M from THR RWY 01, two air temperature and air humidity sensors are on the masts of wind sensors 450 M from THR RWY 01 and 395 M from THR RWY 19. Digital barometer is in the AWOS room.</i></p> <p><b>Lightning sensor:</b> One sensor 530 M from THR RWY 19 and 135 M east from RWY CL.</p> <p><b>Wind shear EQPT:</b> NIL</p> | H24                                         | Klimato lentelės<br>AVBL<br><i>Climatological tables AVBL</i>                                            |

### 3.5.3.1 Orų stebėjimų pranešimai

Orų stebėjimų pranešimai yra:

#### Reguliarieji pranešimai

EYVI – kas pusvalandį (H+20 ir H+50) METAR ir įprastų vietinių suvestinių (MET REPORT) pavidalu;

EYKA, EYPA ir EYSA – kas pusvalandį (H+20 ir H+50) METAR, MET REPORT, METAR AUTO ir MET REPORT AUTO pavidalu.

### 3.5.3.1 Reports of surface weather observations

Reports of surface weather observations consist of:

#### Routine reports

EYVI – half-hourly report (H+20 and H+50) in METAR and local routine report (MET REPORT) forms;

EYKA, EYPA and EYSA – half-hourly report (H+20 and H+50) in METAR, MET REPORT, METAR AUTO and MET REPORT AUTO form.

### Specialieji pranešimai

Specialieji stebėjimai – specialiosios vietinės suvestinės (SPECIAL) – atliekami laikotarpiu tarp reguliariųjų stebėjimų, kai įvyksta ženklus meteorologinių sąlygų pablogėjimas ar pagerėjimas, joms pasiekiant nustatytas ribas ar išeinant iš jų, kaip nurodyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2017/373. Papildomai naudojami specialieji kriterijai QNH pokyčiams bei kilimo ir tūpimo tako naudojimo krypties pokyčiams. Specialiųjų stebėjimų pranešimai išleidžiami kaip SPECIAL, skirtos platinimui jų kilmės aerodrome.

METAR ir METAR AUTO pranešimai platinami už jų kilmės aerodromo ribų AFTN kanalu. EYVI METAR pranešimai įtraukiami į Rygos VOLMET transliacijas.

Vietinės suvestinės rodomos pusiau automatinės meteorologinių stebėjimų sistemos monitoriuose ATS tarnybose, o meteorologinė informacija iš vietinių suvestinių platinama ATIS transliacijų būdu.

Automatiniai pranešimai rengiami nedalyvaujant stebėtojų.

EYVI ir EYSA į METAR, MET REPORT ir SPECIAL pranešimus įtraukiama TREND prognozė.

EYSA METAR AUTO ir MET REPORT AUTO teikiami be TREND prognozės.

#### 3.5.3.2 Stebėjimo sistemos ir veikimo procedūros

Visuose aerodromuose įdiegtos pusiau automatinės orų stebėjimo sistemos (AWOS). Automatiniai stebėjimai papildomi stebėtojo atliekamais meteorologiniais stebėjimais (matomumo, debesų tipo ir /arba kiekio, kai kurių esamųjų orų reiškinių ir papildoma informacija). Atitinkamose ATS tarnybose, Vilniaus žiniavietėje ir aerodromo tarnybose yra tikruoju laiku veikiantys orų monitoriai, kuriuose rodomi visi AWOS matuojami ir stebėtojų rankiniu būdu įvesti duomenys. EYVI, EYKA ir EYPA visi monitoriuose rodomi duomenys atnaujinami kas 10 sekundžių. EYSA monitoriuose rodomos duomenų vertės atnaujinamos tuomet, kai jos išmatuojamos AWOS.

**Pažemio vėjas.** Pažemio vėjo greitis ir kryptis matuojami ultragarsiniais vėjo jutikliais, įrengtais abiejuose RWY galuose prie THR zonų ant stiebų 10 M aukštyje virš žemės paviršiaus.

Vėjo greičio matavimo vienetai yra mazgai (KT). METAR pranešimuose nurodoma vėjo krypties tikrosios šiaurės atžvilgiu ir vėjo greičio 10 minučių vidurkiai, vėjo krypties svyravimai per praėjusias paskutines 10 minučių (sudaryti iš dviejų vėjo krypties svyravimo ribinių dydžių) ir vidutinio vėjo greičio svyravimai (gūsiai) per praėjusias paskutines 10 minučių. Išleidžiamuose pranešimuose visuomet nurodomi vėjo jutiklio, nurodančio išleidimo metu naudojamą RWY tūpimo zoną (TDZ), matavimo duomenys. Vietinėse suvestinėse nurodoma ir perduodama į ATIS transliacijai magnetinė vėjo kryptis ir greitis (2 minučių vidurkis), vėjo krypties svyravimai ir vėjo greičio svyravimai (gūsiai) per praėjusias paskutines 10 minučių. ATS tarnybų tikruoju laiku veikiančiuose orų monitoriuose rodomi visi vėjo duomenys, tarp jų ir šoninės bei priešinės ar pavėjinės vėjo dedamosios, gaunami iš atitinkamų prie RWY įrengtų vėjo jutiklių.

**Matomumas.** Matomumas matuojamas transmisometrais apytikriai 2,5 M aukštyje virš RWY arba, jei reikia, stebėtojo nustatomas vizualiai, ir pranešimuose nurodomas metrais.

Visų aerodromų METAR pranešimuose nurodomas dominuojantis matomumas (10 minučių vidurkio vidutinis dydis), nustatomas parenkant jį iš visų matavimo vietų. Kai

### Special reports

Special observations - local special report (SPECIAL) - are made between the routine observations whenever significant deteriorations or improvements of weather conditions in accordance with Commission implementing regulation (EU) 2017/373 change to/or pass through the established values. Additionally special criteria for the change of QNH and RWY in use are used. Reports of special observations are issued as SPECIAL for dissemination at the aerodrome of origin.

METAR, METAR AUTO are disseminated beyond the aerodrome of origin via AFTN channel. METAR for EYVI is included in Riga VOLMET broadcast.

Local reports are displayed at ATS units displays and meteorological information from local reports is disseminated via ATIS broadcasts.

Automatic reports are made without human intervention.

TREND forecast is appended into METAR, MET REPORT and SPECIAL reports for EYVI and EYSA.

METAR AUTO and MET REPORT AUTO provided without TREND forecast for EYSA.

#### 3.5.3.2 Observing Systems and Operating Procedures

At all aerodromes automated weather observing systems (AWOS) are installed. Human meteorological observations (visibility, cloud type and/or amount, some of present weather phenomenon and supplementary information) are made additionally to automated observations. Appropriate ATS units, briefing at EYVI and aerodrome offices have a real time weather displays with all data measured by AWOS including data inserted manually by human observers. At EYVI, EYKA and EYPA all displayed data are updated in 10 s intervals. At EYSA displayed data values on the monitors are updated when particular data values are measured by AWOS.

**Surface wind.** Surface wind speed and direction are measured by ultrasonic sensors located at both ends of the runway near THR at a height of 10 M above the ground surface.

The unit knot (KT) is used to indicate surface wind speed. 10 minutes average of the true wind direction and wind speed, variation in wind direction (consisting of the two extreme directions between which the wind has varied during the past 10 minutes) and variation from the mean wind speed (gust) during the past 10 minutes are reported in METAR. The wind data from the wind sensor representing TDZ of the current RWY in use is always included in a current reports. The magnetic wind direction and speed (2-minute average), variation in wind direction and variations from the mean wind speed (gusts) (during the past 10-minutes) are reported in local reports and transmitted to ATIS for broadcasts. On ATS unit's real time weather displays all wind data, including crosswind and headwind/tailwind values, relating to the wind sensors installed near the runway, are displayed.

**Visibility.** Visibility is measured by transmissometers at a height of approximately 2.5 M above RWY or observed visually by human observer (if necessary) and reported in metres.

At all aerodromes reported visibility in METAR is a prevailing visibility (10-minute average median value) determined from all measuring sites. When the visibility is not the same in different

matomumas skirtingomis kryptimis yra nevienodas ir mažiausias matomumas skiriasi nuo dominuojančio matomumo ir jis yra:

- a) mažesnis nei 1500 M;
- b) mažesnis nei 50% dominuojančio matomumo ir mažesnis nei 5000 M,

tuomet METAR pranešimuose mažiausias matomumas taip pat nurodomas (kartu su jo pagrindinės krypties nuoroda arba be jos).

EYKA ir EYPA automatinuose METAR pranešimuose nurodomas matomumo dydis (10 minučių vidurkis) matavimo vietoje, atitinkančioje matavimo metu naudojamo RWY TDZ.

EYVI, EYKA ir EYPA vietinėse suvestinėse nurodomas matomumas (1 minutės vidurkis) matavimo vietoje, atitinkančioje matavimo metu naudojamo RWY TDZ. EYSA nurodomas matomumo dydis (1 minutės vidurkis) visose trijose matavimo vietose.

Visuose aerodromuose ATS tarnybų tikruoju laiku veikiančiuose orų monitoriuose rodomi matomumo matavimo duomenys (1 minutės vidurkis) visose jų matavimo vietose prie RWY.

**RWY matomumo nuotolis.** RWY matomumo nuotolis (RVR) nustatomas, naudojant transmisometrų matavimo duomenis.

RVR apskaičiuojamas iš transmisometru matuojamo meteorologinio nuotolio (MOR) dydžio, fono skaisčio duomenų ir RWY žiburių šviesos intensyvumo. RVR nurodomas metrais ir pranešamas, kai matomumas arba RVR yra mažesnis už 1 500 M. RVR pranešimo žemutinė riba yra 50 M, o viršutinė – 2 000 M. METAR pranešimuose nurodomas RVR yra apskaičiuotas RVR 10 minučių vidurkio dydis, naudojant MOR matavimo vietoje, atitinkančioje matavimo metu naudojamo RWY TDZ zoną, ir 100% RWY žiburių šviesos intensyvumą.

EYVI, EYKA, EYPA ir EYSA vietinėse suvestinėse nurodomas RVR yra 1 minutės RVR vidurkio dydis, apskaičiuotas naudojant MOR visose matavimo vietose prie RWY ir RWY žiburių šviesos intensyvumą:

- a) kai RWY žiburiai įjungti, – tuo metu esantį žiburių šviesos intensyvumą tame RWY;
- b) kai RWY žiburiai išjungti (ar jiems esant įjungtiems su mažiausiu šviesos intensyvumu, laukiant operacijų atnaujinimo), – optimalų žiburių šviesos intensyvumą, kuris būtų taikomas vyraujančiomis sąlygomis.

ATS tarnybų tikruoju laiku veikiančiuose orų monitoriuose rodomi RVR matavimo duomenys (1 minutės vidurkis) visose jų matavimo vietose prie RWY.

**Esamieji orai.** Esamieji orai stebimi naudojant transmisometruose įmontuotus esamųjų orų jutiklius, perkūnijos jutiklį ir papildomai nustatomi stebėtojo.

**Debesuotumas.** Visuose aerodromuose naudojami lazeriniai debesomačiai nustatyti debesų pado aukščiui ir debesuotumui ar vertikaliam matomumui tais atvejais, kai dangus užstotas oro drumsties ir debesų padas nenustatomas.

Debesomačiai įrengti prie ILS MM abiejuose RWY galuose. Debesų pado aukštis ar vertikalusis matomumas pranešimuose nurodomas pėdomis virš aerodromo aukščio. Debesų pado aukštis nurodomas 100 pėdų žingsniais iki 10 000 pėdų, o vertikalusis matomumas – 100 pėdų žingsniais iki 2 000 pėdų. Debesų pado aukščio ir debesuotumo skaičiavimams naudojamas ICAO rekomenduojamas algoritmas.

directions and the lowest visibility is different from the prevailing visibility and

- a) less than 1500 M or
- b) less than 50% of the prevailing visibility and less than 5000 M,

the lowest visibility is also included in METAR (with or without indication of its general direction).

At EYKA and EYPA automatic METAR reports a visibility value (10-minute average) from the measuring site representative to TDZ of the current RWY in use is included.

At EYVI, EYKA and EYPA in local reports a visibility value (1-minute average) from the measuring site representative to TDZ of the current RWY in use is included. At EYSA in local reports a visibility values (1-minute average) from all measuring sites are included.

At all aerodromes on ATS unit's real time weather displays visibility data (1-minute average) from all measuring sites representing all zones along the runway are displayed.

**Runway Visual Range.** Assessment of the runway visual range (RVR) is carried out by means of transmissometers.

The RVR assessments are performed using MOR values from transmissometers and information of background luminance and runway light intensity. The RVR is reported in meters throughout periods when the visibility or the RVR is less than 1 500 M. The lower limit for RVR reporting is 50 M and 2 000 M is the upper limit. The RV reported in METAR is RVR (10 minute average) assessed using MOR from measuring site representative to TDZ of the current RWY in use and using 100% runway light intensity.

The RVR reported in local reports at EYVI, EYKA, EYPA and EYSA is RVR (1 minute average) values assessed using MOR from all measuring sites representing all zones along the runway and using runway light intensity:

- a) for a runway with the lights switched on, the light intensity actually in use on that runway; and
- b) for a runway with lights switched off (or at the lowest setting pending the resumption of operations), the optimum light intensity that would be appropriate for operational use in the prevailing conditions.

On ATS unit's real time weather displays RVR data (1-minute average) from all measuring sites representing all zones along the runway are displayed.

**Present weather.** The present weather phenomena are observed by means of a present weather sensors, integrated into transmissometers, lightning detector and additionally by the observer.

**Clouds.** Laser ceilometers are used at all aerodromes to determine the height of cloud base and cloud amount or vertical visibility in case when the sky is obscured and cloud base is not detected.

They are installed at ILS MM at the both ends of the RWY. The height of cloud base or vertical visibility is reported in feet above the aerodrome elevation. The height of cloud base is reported in steps of 100 FT up to 10 000 FT and the vertical visibility is reported in steps of 100 FT up to 2 000 FT. The ICAO recommended algorithm is used for cloud base and amount calculations.

EYVI, EYKA ir EYPA vietinėse ir specialiosiose suvestinėse debesų padas nurodomas 50 pėdų žingsniais iki 300 pėdų (įskaitant) ir 100 pėdų žingsniais nuo 300 pėdų iki 10 000 pėdų, o vertikalusis matomumas – 50 pėdų žingsniais iki 300 pėdų (įskaitant) ir 100 pėdų žingsniais nuo 300 pėdų iki 2000 pėdų. EYSA vietinėse suvestinėse debesų padas nurodomas 100 pėdų žingsniais iki 10 000 pėdų, o vertikalusis matomumas – 100 pėdų žingsniais iki 2 000 pėdų. Vietinėse suvestinėse nurodomi tik operatyvinės svarbos debesys (debesys, kurių pado aukštis žemiau 5 000 pėdų bei kamuoliniai lietaus ar bokštiniai kamuoliniai bet kokiame aukštyje). Debesų tipą, kai to reikia, nustato ir nurodo pranešimuose (išskyrus visiškai automatinius) stebėtojas. EYKA ir EYPA automatiniuose pranešimuose debesų tipas nurodomas kaip „nenustatomas“, naudojant kodą ///. EYSA automatiniuose pranešimuose debesų tipas nenurodomas kaip „nenustatomas“.

ATS tarnybų tikruoju laiku veikiančiuose orų monitoriuose rodomi debesų pado aukščio, debesuotumo ir debesų tipo duomenys abiejose jų matavimo vietose RWY galuose. EYVI aerodromo ATS tarnybų orų monitoriuose papildomai rodomi debesų pado aukščio matavimo momentiniai (kas 30 sekundžių) duomenys.

**Oro temperatūra ir rasos taško temperatūra.** EYVI, EYPA, EYKA ir EYSA aerodromuose oro temperatūra ir drėgnis (iš kurio apskaičiuojama rasos taško temperatūra) jutikliais, įrengtais 2 M aukštyje virš žemės paviršiaus ant vėjo jutiklių stiebų EYVI, EYPA ir EYSA abiejuose RWY galuose, EYKA - RWY08. Visi matuojami duomenys atnaujinami kas 60 sekundžių. ATS tarnybų tikruoju laiku veikiančiuose orų monitoriuose rodomi oro temperatūros ir rasos taško temperatūros duomenys (laipsniais Celsijaus).

**Atmosferos slėgis.** QNH ir QFE reikšmėms apskaičiuoti naudojami pagrindinių ir rezervinių skaitmeninių aviacinių barometrų matuojami duomenys. Visi matuojami duomenys atnaujinami kas 60 sekundžių. Visuose pranešimuose nurodoma QNH reikšmė sveikaisiais hektopaskaliais. ATS tarnybų tikruoju laiku veikiančiuose orų monitoriuose rodomos QNH ir QFE reikšmė hektopaskaliais. EYVI, EYKA ir EYPA ATS tarnybų orų monitoriuose papildomai rodomos QNH ir QFE reikšmė gyvsidabrio stulpelio coliais ir milimetrais. EYSA ATS tarnybų orų monitoriuose papildomai rodomos QNH ir QFE reikšmė gyvsidabrio stulpelio milimetrais.

**Papildoma informacija.** METAR ir SPECIAL pranešimuose nurodoma informacija apie vėjo poslinkį, parengta remiantis orlaivių įgulų pranešimais. Vietinėse suvestinėse (išskyrus automatinius) stebėtojas nurodo informaciją apie vėjo poslinkį išilgai kilimo ar artėjimo tūpti trajektorijos bei kitą informaciją, gautą iš orlaivių įgulų per ATS padalinius (įskaitant smarkią ir vidutinę blašką ar apledėjimą).

EYSA aerodrome abiejuose RWY galuose RWY paviršiaus būklės jutikliais matuojama RWY paviršiaus temperatūra, vandens sluoksnio storis ir jo užšalimo temperatūra.

In local routine and local special reports at EYVI, EYKA and EYPA to report the height of cloud base steps of 50 FT up to and including 300 FT and steps of 100 FT between 300 FT and 10 000 FT are applicable, and the vertical visibility - steps of 50 FT up to and including 300 FT and steps of 100 FT between 300 FT and 2 000 FT. In local reports at EYSA to report the height of cloud base steps of 100 FT up to 10 000 FT are applicable, and the vertical visibility – steps of 100 FT up to 2 000 FT. Only cloud of operational significance (a cloud with the height of cloud base below 5 000 FT or a cumulonimbus cloud or a towering cumulus cloud at any height) is included in local reports. Type of cloud, if applicable, is inserted to reports (except fully automatic reports) by a human observer. In automatic reports at EYKA and EYPA type of clouds is indicated as not available by the use of code ///. In automatic reports at EYSA type of clouds is not indicated as not available.

On ATS unit's real time weather displays the data on the height of cloud base, amount and type of clouds are displayed. At EYVI ATS weather displays instant measured data (in 30 s intervals) on cloud height is displayed additionally.

**Air temperature and dew point temperature.** Air temperature and air humidity (from which the dew point temperature is calculated) at EYKA are measured by sensors placed 2 M above the ground on mast of the wind sensor RWY08, at EYVI, EYPA, EYSA – on the masts of wind sensors at the both ends of the RWY. All measured values are updated in 60-second intervals. On ATS unit's real time weather displays the data on the air and dew point temperature are displayed (Celsius degrees).

**Atmospheric pressure.** Digital aviation barometers are used as main and backup sensors for QNH and QFE values calculations. All values are updated in 60-second intervals. The QNH value in steps of whole hectopascal is included in all reports. On ATS unit's real time weather displays QNH and QFE values in HPA are displayed. At EYVI, EYKA and EYPA ATS weather displays QNH and QFE values in Hg and mmHg units are displayed additionally. At EYSA ATS weather displays QNH and QFE values in mmHg units are displayed additionally.

**Supplementary information.** In METAR and SPECIAL reports information on wind shear, based on aircraft reports. In local reports (except automatic reports) information on wind shear along the take-off path or approach path and other supplementary information received from aircrafts via ATS units (including severe and moderate turbulence or icing) is included by a human observer.

RWY surface temperature, water film height and freezing points are measured by the road sensors at EYSA at both ends of the RWY.

## GEN 3.5.4 PASLAUGŲ RŪŠYS

### 3.5.4.1 Prognozių paslaugos

Prognozes Lietuvoje esantiems aerodromams teikia LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija), vykdamas AMO funkcijas.

#### Aerodromo prognozės

Aerodromo prognozės rengiamos TAF kodo forma. 24 val. trukmės TAF (0024, 0606, 1212, 1818) sudaromos kas 6 val. EYVI, EYKA ir EYPA, 9 val. trukmės TAF (0009, 0312, 0615, 0918, 1221, 1524, 1803) sudaromos kas 3 val. EYSA. TAF išplatintos ne anksčiau kaip 1 val. iki jų galiojimo pradžios. Prireikus, sudaromos TAF pataisos (COR/AMD). TAF platinamos į tarptautinius OPMET duomenų bankus ir SADIS.

#### Prognozės orlaiviui tūpti

Prognozės orlaiviui tūpti EYVI sudaro LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija), EYSA – Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Oro operacijų grupės Oro operacijų paramos eskadrilės Meteorologijos grandis. Prognozės orlaiviui tūpti rengiamos TREND kodo forma. TREND pateikiama glausta informacija apie numatomus reikšmingus meteorologinių sąlygų (pažemio vėjo, matomumo, orų reiškinių ir debesų) pokyčius aerodrome ir yra platinamos su METAR/SPECIAL. TREND galiojimo laikas 2 val. nuo METAR/SPECIAL, su kuria buvo išplatinta TREND, išleidimo.

#### Prognozės orlaiviui kilti

Prognozės orlaiviui kilti iš EYVI, EYKA, EYPA ir EYSA rengiamos pagal poreikį ir jose pateikiama glausta informacija apie prognozuojamas meteorologines sąlygas (pažemio vėjo kryptį ir greitį bei jų variacijas, oro temperatūrą ir atmosferos slėgį) virš RWY. Prognozės orlaiviui kilti galiojimo laikas 2 val.

Dėl prognozių orlaiviui kilti iš EYVI, EYKA, EYPA ir EYSA sudarymo reikia kreiptis į LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrių (aviacija) telefonu +370 648 05 448 arba +370 648 06 768 iki numatomo orlaivio išskridimo likus nemažiau nei 3 val.

#### Atmosferos slėgio prognozės

Atmosferos slėgio prognozėse pateikiama informacija apie prognozuojamas minimalias atmosferos slėgio QNH reikšmes kiekvienai Vilniaus FIR zonai. Zonų pasiskirstymas pavaizduotas 1 pav. QNH prognozės yra sudaromos kas 6 val. (0309, 0915, 1521 UTC galiojimo laiku) ir perduodamos ATS tarnyboms ne vėliau kaip 1 val. iki jų galiojimo pradžios. QNH prognozės nuolat stebimos ir, prireikus, sudaromos jų pataisos.

#### Zonos prognozės žemųjų skrydžių lygiams

Zonos prognozės žemųjų skrydžių lygiams rengiamos ypatingųjų orų reiškinių SIGWX žemėlapiu žemiau FL100 forma. Jose pateikiama informacija apie meteorologines sąlygas, galinčias turėti įtakos skrydžiams žemoose lygiuose, Vilniaus FIR ir toliau Europoje. SIGWX žemėlapiai sudaromi šviesiuoju paros metu kas 6 val. fiksuotam prognozės laikui – 0600, 1200, 1800 UTC – ir perduodami ne vėliau kaip 1 val. iki jų galiojimo pradžios. SIGWX žemėlapiai galioja 6 val. (3 val. prieš ir 3 val. po fiksuoto prognozės laiko), o jų grafinėje dalyje pavaizduota sinoptinė situacija galiojimo laiko pradžioje.

## GEN 3.5.4 TYPES OF SERVICES

### 3.5.4.1 Forecasting services

Forecasting services for aerodromes in Lithuania are provided by the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation), which carries out the duties of AMO.

#### Aerodrome forecasts

Aerodrome forecasts are prepared in TAF code form. 24-hour validity period TAFs (0024, 0606, 1212, 1818) are issued every 6 hours for EYVI, EYKA and EYPA, 9-hour validity TAFs (0009, 0312, 0615, 0918, 1221, 1524, 1803) are prepared every 3 hours for EYSA. TAFs are disseminated no earlier than 1 hour before the commencement of their validity. If necessary, TAF amendments (COR/AMD) are issued. TAFs are disseminated to OPMET banks and SADIS.

#### Forecasts for landing

Forecasts for landing for EYVI are provided by LHMS Forecasts and Warning Division (aviation), for EYSA – Lithuanian Air Force Air Base Air Operations Group Air Operations Support Squadron Meteorological Section. Forecasts for landing are prepared in TREND code form. A TREND forecast contains a concise statement of the expected significant changes in the meteorological conditions (surface wind direction and speed and their variations, visibility, phenomena, and clouds) at that aerodrome and is appended to METAR/SPECIAL. The period of validity of a TREND is 2 hours from the time of the METAR/SPECIAL, which forms part of the landing forecast.

#### Forecasts for take-off

Forecasts for take-off from EYVI, EYKA, EYPA and EYSA are prepared on request and contain concise information about expected meteorological conditions (surface wind direction and speed and their variations, air temperature, and atmospheric pressure) over RWY. The period of validity of the forecast for take-off is 2 hours.

Forecasts for take-off from EYVI, EYKA, EYPA and EYSA can be obtained by contacting LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) by phone +370 648 05 448 or +370 648 06 768 at least 3 hours before the expected departure of the aircraft.

#### Atmospheric pressure forecasts

QNH forecasts contain concise information about expected minimal QNH values within each area of the Vilnius FIR. The distribution of areas is shown in Figure 1. QNH forecasts are issued every 6 hours for validity periods 0309, 0915, and 1521 UTC and transmitted to ATS units not later than 1 hour before the commencement of their validity. QNH forecasts are continuously monitored, and amendments (AMD) are issued if necessary.

#### Area forecasts for low-level flights

Area forecasts for low-level flights are prepared as a significant weather prognostic SIGWX chart below FL100. The SIGWX chart contains information on meteorological information that may have an impact on low-level flights within Vilnius FIR and further into Europe. SIGWX chart is issued every 6 hours during daylight time at fixed forecast times of 0600, 1200, and 1800 UTC not later than 1 hour before the commencement of their validity. The SIGWX chart covers a 6-hour period of validity (3 hours before and 3 hours after the fixed time). The graphical part of a SIGWX chart depicts the weather situation at the beginning of the validity period.

SIGWX žemėlapyje nurodoma atmosferos slėgio centrų ir frontų padėtis bei jų judėjimo kryptis ir greitis, ypatingųjų orų reiškinių zonos ir įtraukiama informacija apie:

- reiškinius, dėl kurių turi būti išplatintas SIGMET ir kurie, turės įtakos skrydžiams žemuosiuose skrydžių lygiuose. Daugiau informacijos apie SIGMET paslaugas pateikta GEN 3.5.8 dalyje;
- plačiai paplitusį pažemio vėjo greitį didesnį nei 30 KT;
- plačiai paplitusį matomumą mažesnį nei 5000 M ir matomumą prastinančius reiškinius;
- debesį žemiau FL100, įskaitant debesų kiekį, formą, apatinės ir viršutinės ribos aukštį;
- TCU/CB debesį (ISOL TCU, OCNL TCU, FRQ TCU, ISOL CB, OCNL CB, FRQ CB);
- perkūnijas su arba be krušos (ISOL TS, OCNL TS, ISOL TSGR, OCNL TSGR);
- vidutinį arba stiprų apledėjimą, nesusijusį su konvekciniiais debesimis (MOD ICE/SEV ICE);
- vidutinę arba stiprią turbulenciją, nesusijusią su konvekciniiais debesimis (MOD TURB/SEV TURB);
- 0°C aukštį žemiau FL100;
- jūros paviršiaus temperatūrą;
- vulkanų išsiveržimą;
- radioaktyvių medžiagų išmetimą į atmosferą.

SIGWX žemėlapiai nuolat stebimi ir, prireikus, sudaromos jų pataisos (AMD). Papildomai SIGWX prognozių galiojimo metu sudaromi AIRMET Vilniaus FIR. Daugiau informacijos apie AIRMET paslaugas pateikta GEN 3.5.8 dalyje.

SIGWX žemėlapiai platinami pagal sutartis su vartotojais ir talpinami į internetinę savitarnos žiniavietę, kuri prieinama EYVI, EYKA, EYPA ir EYSA. Pagal užklausą SIGWX žemėlapiai siunčiami elektroniniu paštu iš LHMT Prognozių ir perspėjimų skyriaus (aviacija).

#### 3.5.4.2 Perspėjimo paslaugos

Perspėjimus Lietuvoje esantiems aerodromams teikia LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija), vykdamas AMO funkcijas.

- a) Aerodromo perspėjimuose pateikiama glausta informacija apie meteorologines sąlygas, kurios gali neigiamai paveikti stovėjimo aikštelėse esančius ir pritvirtintus orlaivius, aerodromo įrengimus ar turi reikšmės RWY valymo darbams atlikti.

Aerodromo perspėjimai sudaromi, kai aerodrome stebimas ir/arba numatomas vienas ar keli iš šių reiškinių:

EYVI, EYKA, EYPA:

- temperatūros perėjimas iš teigiamos į neigiamą (FROST);
- ledėjantys krituliai (FZDZ arba FZRA);
- smarkus lietus (HVY RA);
- smarkus sniegis (HVY SN);
- stiprus pažemio vėjas, viršijantis 40 KT (SFC WSPD arba SFC WIND);
- perkūnija, 9 KM spinduliu aplink aerodromą (TS).

EYSA:

- ledėjantys krituliai;
- stiprus pažemio vėjas, viršijantis 30 KT.

The SIGWX chart shows the position, direction, and speed of movement of atmospheric pressure centers and surface fronts, the boundaries of significant weather zones, and depicts information about:

- the following phenomena warranting the issuance of a SIGMET, and which are expected to affect low-level flights. More information about SIGMET services is provided in part GEN 3.5.8;
- widespread mean surface wind speeds above 30 KT;
- widespread surface visibility of less than 5000 M, including weather phenomena reducing visibility;
- clouds below FL100, including cloud amount, type, and height of the base and top;
- TCU/CB clouds (ISOL TCU, OCNL TCU, FRQ TCU, ISOL CB, OCNL CB, FRQ CB);
- thunderstorm with and without hail (ISOL TS, OCNL TS, ISOL TSGR, OCNL TSGR);
- moderate or severe icing, not associated with convective clouds (MOD ICE/SEV ICE);
- moderate or severe turbulence, not associated with convective clouds (MOD TURB/SEV TURB);
- height of 0°C level below FL100;
- sea surface temperature;
- volcanic eruption;
- release of radioactive materials into the atmosphere.

The SIGWX charts are kept under continuous review, and amendments (AMD) are issued as necessary. In addition, AIRMET for Vilnius FIR are issued as necessary during the validity of SIGWX charts. More information about AIRMET services is provided in part GEN 3.5.8.

SIGWX forecasts are distributed according to agreements with users and can be obtained from self-briefings located at EYVI, EYKA, EYPA and EYSA. SIGWX forecasts are sent by email on request from the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation).

#### 3.5.4.2 Warning services

Warning services for aerodromes in Lithuania are provided by the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation), which carries out the duties of AMO.

- a) Aerodrome warnings contain a concise statement of meteorological information that can have a negative impact on parked and moored aircraft, aerodrome facilities, or impede RWY cleaning.

Aerodrome warnings are issued if one or more of the following phenomena occurs or is expected to occur at the aerodrome:

EYVI, EYKA, EYPA:

- air temperature change from positive to negative (FROST);
- freezing precipitation (FZDZ or FZRA);
- heavy rain (HVY RA);
- heavy snowfall (HVY SN);
- strong surface wind exceeding 40 KT (SFC WSPD or SFC WIND);
- thunderstorm 9 KM radius around aerodrome (TS).

EYSA:

- freezing precipitation;
- strong surface wind exceeding 30 KT.

- b) Perspėjimuose apie vėjo poslinkį pateikiama glausta informacija apie stebimą ir/arba prognozuojamą vėjo poslinkį Vilniaus aerodrome. Perspėjimų apie vėjo poslinkį sudarymas ir patvirtinimas paprastai grindžiamas informacija gauta iš orlaivių. Informacija apie vėjo poslinkį, gauta iš ATS tarnybų, yra įtraukiama į METAR/SPECIAL.

Aerodromo perspėjimai ir perspėjimai apie vėjo poslinkį rengiami anglų kalba, naudojant ICAO patvirtintas santrumpas ir skaitines reikšmes, ir platinami pagal tarnybų sąveikos technologijas. Aerodromo perspėjimo galiojimo laikas ne daugiau nei 4 val., o perspėjimų apie vėjo poslinkį – ne daugiau nei 1 val. Aerodromo perspėjimas ir/arba perspėjimas apie vėjo poslinkį atšaukiamas, kai reiškinys nebesitęsia ir/arba nenumatoma, kad toliau susidarys. Pasibaigus aerodromo perspėjimo ir/arba perspėjimo apie vėjo poslinkį galiojimo laikui, jis automatiškai laikomas atšauktu. Jei reiškinys toliau tęsiasi ir/arba numatoma, kad toliau tęsis, sudaromas naujas perspėjimo su sekančiu eilės numeriu ir kitu galiojimo laiku. Aerodromo perspėjimų ir perspėjimų apie vėjo poslinkį numeracija pradedama kiekvieną parą nuo 00:01 UTC laiku atskirai kiekvienam aerodromui.

#### 3.5.4.3 Meteorologinė informacija priešskrydiniam planavimui

##### Skrydžio dokumentai

Skrydžio dokumentus tarptautiniams ir vidaus skrydžiams veiklos vykdytojams ir skrydžio įgulos nariams teikia LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija). Skrydžio dokumentus sudaro:

- prognostiniai ypatingųjų orų reiškinų žemėlapiai (SWM, SWH);
- prognostiniai aukštuminio vėjo ir oro temperatūros žemėlapiai;
- METAR/SPECIAL, įskaitant TREND, išskridimo, tūpimo ir atsarginiuose oro uostuose;
- aerodromo prognozės (TAF) arba jų pataisos išskridimo, tūpimo ir atsarginiuose oro uostuose;
- SIGMET, AIRMET, informacija apie vulkaninius pelenus, atogrąžų ciklonus, kosmoso orą visam skrydžio maršrutui;
- zonos prognozė žemųjų skrydžių lygiams (SWL), jei tinka.

Skrydžio dokumentai siunčiami elektroniniu paštu iš LHMT Prognozių ir perspėjimų skyriaus (aviacija).

Palydovų ir meteorologinių radarų informacija prieinama internetinėse savitarnos žiniavietėse, esančiose Vilniaus, Kauno, Palangos, Šiaulių aerodromuose ir LHMT internetinėje svetainėje <https://avia.meteo.lt/>.

##### Instruktažai ir konsultacijos

Instruktažus ir/arba konsultacijas veiklos vykdytojams ir skrydžio įgulos nariams teikia LHMT Prognozių ir perspėjimų skyriaus (aviacija) telefonu +370 648 05 448 arba +370 648 06 768.

Informacija apie santrumpas naudojamas skrydžio dokumentuose ir konsultacijų tipus pateikta AD 2.11 dalyje.

- b) Wind shear warnings contain a concise statement of information about the reported or/and expected evidence of wind shear at Vilnius aerodrome. The preparation of a wind shear warning and a confirmation of the warning previously issued are mainly based on aircraft reports. Information about wind shear received from ATS units is included in METAR/SPECIAL.

Aerodrome warnings and wind shear warnings are prepared in abbreviated plain English using ICAO-approved abbreviations and numerical values and are distributed according to interoperability services. The validity period of an aerodrome warning is no more than 4 hours, and the validity period of a wind shear warning is no more than 1 hour. Aerodrome warnings and/or wind shear warnings will be canceled when a phenomenon is no longer occurring or is no longer expected to occur at the aerodrome. The warning is understood to automatically cancel itself at the end of its validity period. If the phenomenon persists, a new warning will be issued with the next sequence number and for a further period of validity. The numbering of aerodrome warnings starts every day at 00:01 UTC and is separate for each aerodrome.

#### 3.5.4.3 MET information for pre-flight planning

##### Flight documentation

Flight documentation for international and domestic flights for operators and flight crew members is prepared by the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation). Flight documentation comprises:

- a significant weather prognostic chart (SWM, SWH);
- upper winds and air temperature prognostic charts;
- METAR/SPECIAL, including TREND, for the aerodromes for departure, intended landing, and destination alternate aerodromes;
- aerodrome forecasts (TAF) and their amendments for the aerodromes for departure, intended landing, and destination alternate aerodromes;
- SIGMET, AIRMET, information about volcanic ash, tropical cyclones, and space weather for all en route;
- area forecast for low-level flights (SWL), if appropriate.

Flight documentation is sent by email on request from the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation).

Satellite and meteorological radar data is available at on-line self-briefings located at EYVI, EYKA, EYPA, EYSA, and on the LHMS website via <https://avia.meteo.lt/>.

##### Briefings and consultations

Briefings and/or consultations for operators and flight crew members are provided by the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) by phone +370 648 05 448 or +370 648 06 768.

Information about abbreviations used for flight documentation and types of consultations is provided in AD 2.11.

| Žemėlapiai<br>Charts |   |                                                                            |            |   |                                                                                           |
|----------------------|---|----------------------------------------------------------------------------|------------|---|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>S</b>             | – | Priežeminis žemėlapis (einamasis)/ <i>Surface analysis (current chart)</i> | <b>T</b>   | – | Tropopauzės žemėlapis/ <i>Tropopause chart</i>                                            |
| <b>U</b>             | – | Aukštuminis žemėlapis (einamasis)/ <i>Upper analysis (current chart)</i>   | <b>SWH</b> | – | Aukštojo lygio ypatingųjų oro reiškinių žemėlapis/ <i>Significant weather high chart</i>  |
| <b>P</b>             | – | Prognostinis žemėlapis/ <i>Prognostic chart</i>                            | <b>SWM</b> | – | Viduriniojo lygio ypatingųjų reiškinių žemėlapis/ <i>Significant weather medium chart</i> |
| <b>W</b>             | – | Ypatingųjų orų reiškinių žemėlapis/ <i>Significant weather chart</i>       | <b>SWL</b> | – | Žemojo lygio ypatingųjų reiškinių žemėlapis/ <i>Significant weather low chart</i>         |

| Instruktažai ir konsultacijos<br>Briefing/consultation |   |                                                              | Skrydžio dokumentų rūšis<br>Types of flight documentation |   |                                                                   |
|--------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------------|
| <b>T</b>                                               | – | Telefonas/ <i>Telephone</i>                                  | <b>C</b>                                                  | – | Žemėlapis/ <i>Chart</i>                                           |
| <b>D</b>                                               | – | Savitarnos žiniavietės ekranas/ <i>Self-briefing display</i> | <b>CR</b>                                                 | – | Profilis/ <i>Cross-section</i>                                    |
|                                                        |   |                                                              | <b>PL</b>                                                 | – | Atviras santrumpų tekstas/ <i>Abbreviated plain language text</i> |

### 3.5.4.4 Kita meteorologinė informacija

Sklandytojai, karšto oro balionų pilotai ir pan., norėdami gauti tam tikrą specifinę meteorologinę informaciją, turi kreiptis į LHMT ir susitarti dėl informacijos gavimo sąlygų.

### GEN 3.5.5 PRANEŠIMAS, KURĮ PRIVALO TEIKTI VEIKLOS VYKDYTOJAI

Skrydžių rengėjas, kuriam reikalingos meteorologijos paslaugos arba esančių meteorologinių paslaugų pakeitimai (konsultacijos, skrydžio dokumentai ar kita meteorologinė informacija, reikalinga reguliariems skrydžiams), apie tai turi pranešti LHMT Prognozių ir perspėjimų skyriui (aviacija) iš anksto, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį, apie:

- planuojamus naujus maršrutus ar naujos rūšies skrydžių operacijas;
- reguliariųjų skrydžių tvarkaraščių ilgalaikius pokyčius;
- kitus planuojamus pokyčius, galinčius turėti įtakos meteorologijos paslaugoms.

LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija) turi būti įspėtas, rengiant nereguliuosius skrydžius, jei:

- skrydžiai vyks Europoje – ne vėliau kaip prieš 3 valandas iki to laiko, kai prašoma informacijos, konsultacijos ir/ar skrydžio dokumentų;
- skrydžiai vyks už Europos ribų – ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki to laiko, kai norima gauti informaciją, konsultaciją ir/ar skrydžio už Europos ribų dokumentus.

Pranešimuose apie atskirus skrydžius LHMT Prognozių ir perspėjimų skyriui (aviacija) turi būti pateikiama ši informacija:

- išskridimo aerodromas ir numatomas išskridimo laikas;
- paskirties aerodromas ir numatomas atskridimo laikas;
- skrydžio maršrutas ir kreiserinis lygis;
- atsarginiai aerodromai;
- skrydžio rūšis – valdomasis skrydis pagal VFR ar IFR skrydis;
- kokios rūšies meteorologinės informacijos reikia orlaivio įgulai: skrydžio dokumentų ar/ir informacijos ar konsultacijos;
- kuriam laikui pageidaujama informacija, konsultacija ir/ar skrydžio dokumentai.

### 3.5.4.4 Other meteorological information

Specific types of meteorological information for gliders, hot air balloon pilots, etc. can be obtained by agreeing terms for the provision of the required information with LHMS.

### GEN 3.5.5 NOTIFICATION REQUIRED FROM OPERATORS

An operator, requiring meteorological service or changes in existing meteorological services such as consultations, flight documents or any other meteorological information that is necessary for scheduled flights, shall notify the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation), sufficiently in advance, not later than one month before any:

- new routes or new types of flight operations are planned;
- changes of lasting character are to be made in scheduled operations;
- other changes, affecting the provision of meteorological service, are planned.

In the case of a non-scheduled flight, the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) shall be notified in advance as follows:

- for flights within Europe, not later than 3 hours before the time at which briefing, consultation and/or flight documentation are required;
- for flights outside Europe, not later than 12 hours before briefing, consultation and/or flight documentation are desired for flights outside Europe.

The notification about individual flights for the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) should contain the following information:

- departure aerodrome and estimated time of departure;
- destination and estimated time of arrival;
- flight route and cruising level;
- alternate aerodromes;
- type of flight - VFR or IFR;
- type of meteorological information necessary for a flight crew, either flight documentation and/or briefing or consultation;
- time for which briefing, consultation and/or flight documentation is required.

Jeį skrydis atidėtas, paankstintas ar atšauktas, veiklos vykdytojas, naudotojas ar skrydžio įgulos narys kiek galėdamas anksčiau turi informuoti LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrių (aviacija).

#### GEN 3.5.6 ORLAIVIŲ ATASKAITOS

Skrisdami per Vilniaus FIR/UIR, orlaiviai atlieka Specialiuosius stebėjimus ir apie juos praneša atitinkamam ATS padaliniui, jei susiduriama su šiomis sąlygomis arba jos stebimos:

- specialiuosius, kai pasitaiko vidutinė arba smarki turbulencija, vidutinis arba smarkus apledėjimas, stipri kalnų banga, perkūnija, be krušos (paslėptinė, įterptinė, plačiai paplitusi ar škvalo linijoje), perkūnija su kruša (paslėptinė, įterptinė, plačiai paplitusi ar škvalo linijoje), stipri smėlio audra, vulkaninių pelenų debesys, vulkano išankstinio išsiveržimo požymiai ar vulkano išsiveržimas;
- kitus (nereguliarius) stebėjimus, kai pasitaiko tokios meteorologinės sąlygos (pvz., vėjo poslinkis) kurios, orlaivio įgulos vado nuomone, gali turėti poveikį skrydžių saugai arba gerokai sumažinti kitų orlaivių skrydžių veiksmingumą.

Apie stebėjimus iš orlaivio skrydžio metu pranešama stebėjimo metu arba iškart, kai tik tai tampa įmanoma. Stebėjimų informaciją iš orlaivių ATS padalinys visada perduoda LHMT Prognozių ir perspėjimų skyriui (aviacija).

#### GEN 3.5.7 VOLMET PASLAUGA

Nėra.

#### GEN 3.5.8 SIGMET IR AIRMET PASLAUGA

Vykdydamas MWO funkcijas, LHMT Prognozių ir perspėjimų skyrius (aviacija) nuolat stebi meteorologines sąlygas Vilniaus FIR ir sudaro SIGMET/AIRMET.

| MWO pavadinimas ir ICAO vietos nuoroda<br><i>Name of MWO, ICAO location indicator</i> | Valandos, kuriomis teikiama paslauga<br><i>Hours of service</i> | FIR arba CTA, kuriems teikiama paslauga<br><i>FIR or CTA served</i> | SIGMET/ AIRMET galiojimo laikotarpiai<br><i>SIGMET/ AIRMET validity periods</i> | Konkrečios procedūros, taikomos SIGMET informacijai<br><i>Specific procedures applied to SIGMET information</i> | Procedūros, taikomos AIRMET informacijai<br><i>Procedures applied to AIRMET information</i>                                                                                                                                                  | ATS tarnybos, kurioms teikiama SIGMET ir AIRMET informacija<br><i>ATS units provided</i> | Papildoma informacija<br><i>Additional information</i>                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                     | 2                                                               | 3                                                                   | 4                                                                               | 5                                                                                                               | 6                                                                                                                                                                                                                                            | 7                                                                                        | 8                                                                                                                                                           |
| VILNIUS/ EYVI                                                                         | H24                                                             | Vilnius FIR                                                         | SIGMET H4, VA SIGMET H6<br>AIRMET H4                                            | VA SIGMET grindžiami informacija iš VAAC<br><i>VA SIGMET is based on VAAC information</i>                       | AIRMET sudaromi 03-21 UTC, o laikotarpiu nuo paskutinio spalio sekmadienio iki paskutinio kovo sekmadienio - 03-15 UTC<br><i>AIRMET are issued at 03-21 UTC, and from the last Sunday in October to the last Sunday in March - 03-15 UTC</i> | ACC, APP, TWR                                                                            | TC SIGMET, SIGMET dėl SEV MTW, AIRMET dėl MT OBSC ir MOD MTW nesudaromi<br><i>TC SIGMET, SIGMET for SEV MTW, AIRMET for MT OBSC, MOD MTW are not issued</i> |

SIGMET sudaromi, kai Vilniaus FIR stebimas ir/arba numatomas vienas ar keli iš šių pavojingų meteorologinių reiškinių:

The LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) shall be notified by the operator or a flight crew member as soon as possible when a flight is delayed, advanced or canceled.

#### GEN 3.5.6 AIRCRAFT REPORTS

When flying through the Vilnius FIR/UIR, aircraft perform Special observations and report them to the relevant ATS unit if the following conditions are encountered or observed:

- Special air-reports shall be forwarded when moderate or severe turbulence, moderate or severe icing, severe mountain wave, thunderstorms, without hail, that are obscured, embedded, widespread or in squall lines, thunderstorms, with hail, that are obscured, embedded, widespread or in squall lines, heavy sandstorm, volcanic ash cloud or pre-eruption volcanic activity or a volcanic eruption are encountered;
- Other air-reports (non-routine) shall be forwarded when meteorological conditions (e.g., wind shear) are encountered, which in the pilot's-in-command judgment, might have an impact on flight safety, or significantly reduce the efficiency of flights of other aircraft.

Reports from aircraft in flight are reported at the time the observation is made or as soon as possible. Observation information from aircraft is always transmitted to the LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) by the ATS unit.

#### GEN 3.5.7 VOLMET SERVICE

NIL.

#### GEN 3.5.8 SIGMET AND AIRMET SERVICE

LHMS Forecasts and Warnings Division (aviation) carries out the duties of MWO, including a continuous watch within Vilnius FIR and the issuance of SIGMET/AIRMET.

SIGMET is issued in the case of the occurrence or expected occurrence of one or several of the following significant meteorological phenomena:

- perkūnija: paslėptinė be krušos (OBSC TS), įterptinė be krušos (EMBD TS), dažna be krušos (FRQ TS), škvalo linijoje be krušos (SQL TS), paslėptinė su kruša (OBSC TSGR), įterptinė su kruša (EMBD TSGR), dažna su kruša (FRQ TSGR), škvalo linijoje su kruša (SQL TSGR);
- stipri turbulencija, nesusijusi su konvekciniiais debesimis (SEV TURB);
- stiprus apledėjimas, nesusijęs su konvekciniiais debesimis (SEV ICE);
- stiprus apledėjimas dėl ledėjančio lietaus (SEV ICE (FZRA));
- stipri dulkių audra (HVY DS);
- stipri smėlio audra (HVY SS);
- vulkaninių pelenų debesis (VA CLD);
- radioaktyviųjų medžiagų debesis (RDOACT CLD).

AIRMET sudaromi, kai Vilniaus FIR stebimos ir/arba numatomos šios orų sąlygos, kurios nebuvo įtrauktos į galiojantį SIGWX žemėlapij:

- plačiai paplitęs pažemio vėjas viršijantis 30 KT;
- plačiai paplitęs matomumas mažesnis nei 5 000 M, įskaitant reiškinius prastinančius matomumą;
- plačiai paplitę BKN ar OVC debesys su apatine riba žemiau 1 000 FT AGL;
- izoliuoti/reti/dažni TCU/CB debesys (ISOL TCU, OCNL TCU, FRQ TCU, ISOL CB, OCNL CB, FRQ CB);
- izoliuotos/retos perkūnijos su arba be krušos (ISOL TS, OCNL TS, ISOL TSGR, OCNL TSGR);
- vidutinis apledėjimas, nesusijęs su konvekciniiais debesimis (MOD ICE);
- vidutinė turbulencija, nesusijusi su konvekciniiais debesimis (MOD TURB).

SIGMET/AIRMET rengiami santrumpų kalba, naudojant ICAO patvirtintas santrumpas ir skaitines reikšmes. SIGMET/AIRMET numeracija pradedama kiekvieną parą nuo 00:01 UTC. AIRMET eilės numerį sudaro du skaitmenys, SIGMET eilės numerį – viena raidė ir du skaitmenys. Skaitmuo nurodo išleistų SIGMET kieki, o raidė – reiškinį, dėl kurio sudarytas SIGMET. SIGMET/AIRMET galiojimo trukmė yra ne daugiau nei 4 val., VA SIGMET apie vulkaninių pelenų debesį – ne daugiau nei 6 val. VA SIGMET grindžiami informacija iš Vulkaninių pelenų konsultacinių centrų (VAAC) Londone arba Tulūzoje. SIGMET/AIRMET platinami į tarptautinius OPMET duomenų bankus, SADIS, kitus MWO ir AMO. VA SIGMET papildomai siunčiamas į VAAC.

- thunderstorm: obscured without hail (OBSC TS), embedded without hail (EMBD TS), frequent without hail (FRQ TS), squall line without hail (SQL TS), obscured with hail (OBSC TSGR), embedded with hail (EMBD TSGR), frequent with hail (FRQ TSGR), squall line with hail (SQL TSGR);
- severe turbulence not associated with convective (SEV TURB);
- severe icing not associated with convective (SEV ICE);
- severe icing due to freezing rain (SEV ICE (FZRA));
- heavy dust-storm (HVY DS);
- heavy sandstorm (HVY SS);
- volcanic ash cloud (VA CLD);
- radioactive cloud (RDOACT CLD).

AIRMET is issued in the case of the occurrence or expected occurrence of one or several of the following significant meteorological phenomena that are not covered by the current SIGWX forecast:

- widespread mean surface wind speeds above 30 KT;
- widespread horizontal surface visibility of less than 5 000 M, including weather phenomena reducing visibility;
- widespread areas of BKN or OVC cloud with a height of a base less than 1 000 FT (AGL);
- isolated/occasional/frequent TCU/CB (ISOL TCU, OCNL TCU, FRQ TCU, ISOL CB, OCNL CB, FRQ CB);
- isolated/occasional thunderstorm with or without hail (ISOL TS, OCNL TS, ISOL TSGR, OCNL TSGR);
- moderate icing not associated with convective clouds (MOD ICE);
- moderate turbulence not associated with convective clouds (MOD TURB).

SIGMET/AIRMET are prepared in abbreviated plain language using ICAO-approved abbreviations and numerical values. The numbering of SIGMET/AIRMET starts every day at 00:01 UTC. The sequence number of AIRMET consists of two characters, while the sequence number of SIGMET consists of three characters. The three-character sequence number is constructed using a single letter identifying the phenomenon, followed by two numeric characters corresponding to the number of SIGMETs issued for that phenomenon for the specified FIR on the day concerned. The validity period of an AIRMET/SIGMET is no more than 4 hours, except for VA SIGMET for volcanic ash cloud, which may have an extended validity period of up to 6 hours. VA SIGMET for volcanic ash clouds is based on relevant advisory information received from the Volcanic Ash Advisory Centers (VAAC) in London or Toulouse. SIGMET/AIRMET are disseminated to international OPMET data banks, SADIS, and other MWOs and AMOs. VA SIGMET are also disseminated to VAACs.

### **GEN 3.5.9 KITOS AUTOMATINĖS METEOROLOGINĖS PASLAUGOS**

ATIS paskirtis – teikti informaciją apie aerodrome esančias sąlygas atskrendantiems į aerodromą ir išskrendantiems iš jo orlaiviams. ATIS pranešime yra visa pilotui reikalinga informacija, jam galutinai apsisprendžiant artėti tūpti ir tūpti bei apsisprendžiant kilti. ATIS dekoduojamuose MET REPORT AUTO pranešimuose bus praleista ir neskaitoma lauko CLOUD TYPE reikšmė NOT AVBL.

ENR 6.03 - Zonų, kurioms teikiama meteorologinė informacija, indeksai

### **GEN 3.5.9 OTHER AUTOMATED METEOROLOGICAL SERVICES**

The purpose of the ATIS is provision of information to the arriving and departing aircraft on the current conditions in the terminal area. An ATIS broadcast contains all information necessary for a pilot to make a final decision on approaching, landing or taking-off. In ATIS decoded messages MET REPORT AUTO, the value NOT AVBL of the field CLOUD TYPE will be omitted and not broad-casted.

ENR 6.03 - Index to Areas for Weather Services